

Labdien!

Mēs, Dabas aizsardzības pārvalde kopā ar sadarbības partneriem – Latvijas Kūdras asociāciju, Latvijas Valsts mežzinātnes institūtu "Silava" un biedrību "Baltijas krasti", vieniem sīki iepazīstinām Jūs ar Eiropas Savienības LIFE programmas projektu LIFE REstore – "Degradēto kūdrāju atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā" un tā aktualitātēm, izmantojot šo e-zinotāja formātu.

Šajā reizē pastāstīsim par projektu, tā sasniegtajiem rezultātiem – un nozīmīgumu šīs jomas iedzīvotājiem, zinātnē un tautsaimniecībā. Ceram, tas būs noderīgs, izglīdojošs un radīs interesi par projekta aktivitātiem!

Ar cieņu LIFE REstore projekta vadītājs
Kaspars Pabērzs

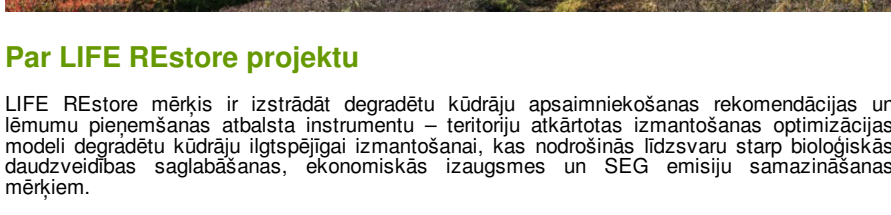

Projekta LIFE REstore aktualitāte

Kūdrāji nodrošina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, veic nozīmīgu lomu ūdens aprites ciklā, uzkrāj lielu daudzumu organiskā materiāla, kā arī no atmosfēras uzņem un noglabā oglekļa dioksīdu. Degradētie kūdrāji ir kūdras ieguves vietas, kur pārtraukta saimnieciskā darbība, rada lielu daudzumu siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas, kas veicina klimata pārmaiņas. Tādēļ ir svarīgi veikt degradēto kūdrāju reaktivāciju, lai veicinātu SEG emisiju samazināšanos, tādējādi mazinot negatīvās klimata pārmaiņas. Projekta ietvaros uzmanība tiek pievērsta degradētajiem kūdrājiem Latvijā – aptuveni 26 tūkstošiem hektāru.

Latvijā līdz šim nav veikta degradēto kūdrāju inventarizācija, lai noteiktu to atrašanās vietas, platību un stāvokli. Tāpat nav izstrādāta stratēģija degradētu kūdrāju efektīvai apsaimniekošanai, vienlaicīgi nodrošinot līdzsvarotus mitrāju un citu ekosistēmu pakalpojumus, kā arī tīkst rekomendāciju par piemērotākajiem reaktivācijas veidiem atkarībā no teritorijas stāvokļa un īpašībām.

Savukārt globālās nolūcums par klimata pārmaiņām ietver pienākumu Latvijai pēc 2020. gada nodrošināt SEG emisiju samazinājumu, tajā skaitā organismu vietām bagātu augņu apsaimniekošanā, un zīnot par sasniegto progresu ietekmes uz klimata izmaiņām mazināšanā – tas nozīmē, ka Latvijā atbilstoši Klimata pārmaiņu starptautību padomes (IPCC) vadītajām joprojā spēkā esošajām SEG emisiju uzskaites metodoloģijai kūdrājos un jāstrādā nacionālā SEG emisiju faktori.

Par LIFE REstore projektu

LIFE REstore mērķis ir izstrādāt degradētu kūdrāju apsaimniekošanas rekomendācijas un lēmumu pieņemšanas atbalsta instrumentu – teritoriju atkārtotas izmantošanas optimizācijas modeli degradētu kūdrāju ilgtspējīgai izmantošanai, kas nodrošinās līdzsvaru starp bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, ekonomiskās izaugsmes un SEG emisiju samazināšanas mērķiem.

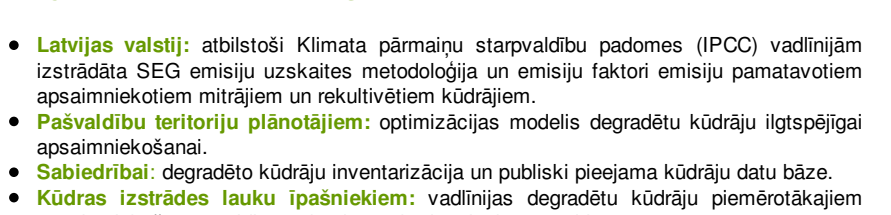
Projektā tiek veikta Latvijas degradēto kūdrāju inventarizācija, novērtējot to faktisko stāvokli – pētīt veģetāciju un tās atjaunošanās iespējas, mērīma apstākļus kūdras laukos, kūdras silākus, kūdras sūnītes un sūstītes, kā arī ūdens režīma raksturojumu. Inventarizācijā iegūtie dati apkopoti publiskā datu bāzē – Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols".

Projekta LIFE REstore pievienotā vērtība ir atbilstoši Klimata pārmaiņu starptautību padomes (IPCC) vadītajām izstrādāta SEG emisiju uzskaites metodoloģija, kas balstīta uz gāzu koncentrācijas izmaiņu mērījumiem, ļaujot izstrādāt nacionālos faktorus SEG emisiju pamatavotiem apsaimniekošanai, vienlaicīgi nodrošinot līdzsvarotus mitrāju un citu ekosistēmu pakalpojumus, kā arī tīkst rekomendāciju par piemērotākajiem reaktivācijas veidiem atkarībā no teritorijas stāvokļa un īpašībām.

Vienlaikus projekts LIFE REstore definē degradētu kūdrāju klasifikācijas kritērijus un nosaka optimālās apsaimniekošanas pieejas, kā arī izstrādā un izmēģinājumu teritorijās pārbauda rekomendācijas efektīvai degradētu kūdrāju apsaimniekošanas veidu ieviešanai. Latvijas normalizācijas akts kūdras izstrādātajiem noteikts pienākums pēc kūdras izstrādes veikt reaktivāciju, izvēloties atbilstošo reaktivācijas veidu, kūdrāju īpašnieki un apsaimniekotāji varēs izmantot purvu resursus pēc iespējas racionālāk – gūt no tiem ekonomisku labumu, nekārtējot viedēi.

LIFE REstore veiks kūdrāju ekosistēmu pakalpojumu novērtējumu, vienlaikus veicot šo pakalpojumu ekonomisko analīzi – rezultāti būs publiski pieejami turpmākai praktiskai izmantošanai.

[Lasīt vairāk](#)

Projekta rezultātu nozīmīgums

- **Latvijas valstij:** atbilstoši Klimata pārmaiņu starptautību padomes (IPCC) vadītajām izstrādāta SEG emisiju uzskaites metodoloģija un emisiju faktori emisiju pamatavotiem apsaimniekošanai mitrājiem un augstākajiem kūdrājiem.
- **Pašvaldību teritoriju plānotājiem:** optimizācijas modelis degradētu kūdrāju ilgtspējīgai apsaimniekošanai.
- **Sabiedrībai:** degradēto kūdrāju inventarizācija un publiski pieejama kūdrāju datu bāze.
- **Kūdras izstrādes lauku īpašniekiem:** vadīnijas degradētu kūdrāju piemērotākajiem apsaimniekošanas veidiem atkarībā no kūdras lauka stāvokļa.
- **Kūdras nozarei un politikas veidotājiem:** stratēģisks pamats izstrādāt kūdras lauku ilgtspējīgas izmantošanas pieeju izstrādāšanai un ieviešanai Nacionālajā Kūdras stratēģijā.
- **Latvijas valstij un sabiedrībai:** izstrādāta Natura 2000 teritorijas – dabas lieguma "Laugas purvs" – dabas aizsardzības plāns.
- **Uzņēmējiem, pētniecības iestādēm:** degradēto kūdrāju ekosistēmu pakalpojumu novērtējums.
- **Klimata:** projekta veikto degradētu kūdrāju reaktivācijas pasākumu rezultātā oglekļa dioksīda emisiju samazināšana par 2226,54 tonnām CO2 gadā.
- **Klimata politikas veidotājiem:** kūdras atrodur potenciālās lomas ietekmes uz klimata izmaiņām mazināšanā novērtējums un instrumenti SEG emisiju samazināšanas pasākumu ieviešanai.

Projekta norises vietas

Piemērotākie degradēto kūdrāju apsaimniekošanas veidi tiks īstenoti, pārbaudīti un novērtēti piecās projektā izmēģinājumu teritorijās – dabas liegumā "Laugas purvs" ir izstrādāta dabas aizsardzības plāns un notiks hidroloģiskā režīma atjaunošana, Kaļna purvā tiks ierīkoti lieloļu dzērvju stādījumi, Kēmeru purvā – slāņu stādījumi, bet Kaigu purvā – lieloļu krūmmeliņu un kokaugu stādījumi.

[Lasīt vairāk](#)

Projekta aktualitātes

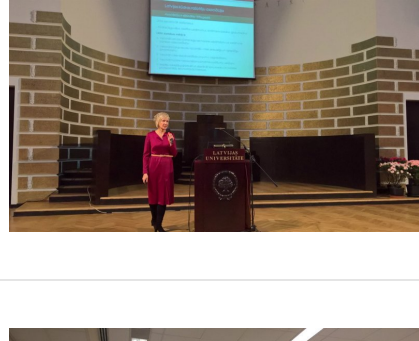
Apstiprināts dabas lieguma "Laugas purvs" dabas aizsardzības plāns
Šis ir pirmais dabas aizsardzības plāns Latvijā, kura ietvaros veikts ekosistēmu pakalpojumu novērtējums.

[Lasīt vairāk](#)

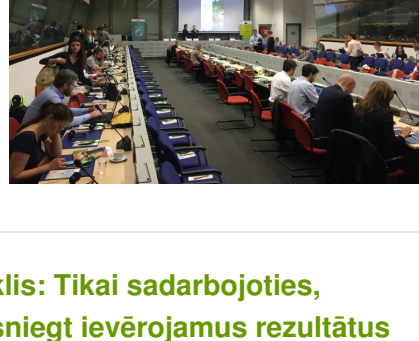
Dalība Baltijas Kūdras forumā
LIFE REstore projekts tika pārstāvēts Baltijas Kūdras asociācijas organizācijā notiekošajā nozīmīgākajā pasākumā vairākkārt uzstāvēja LIFE REstore rezultātu nozīmīgumu uzstāvēja.

[Lasīt vairāk](#)

Latvijas Universitātes 75. zinātniskā konference
Sekojošā "Kūdra un sapropelis – ražošanas, zinātnes un vides sinterģijas resursu efektīva izmantošanas kontekstā" LIFE REstore sadarbības partneri stāstīja gan par projektu un tā sasniegtajiem rezultātiem, gan par projektā notiekošo SEG emisiju uzskaiti.

[Lasīt vairāk](#)

Eiropas Savienības "Zaļā nedēļa"
Aptuveni 150 "Zaļās nedēļas" dalībniekiem Bīselē tika prezentēts LIFE REstore kā arī citi projekti, kas veicina klimata draudzīgas lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību.

[Lasīt vairāk](#)

Latvijas Kūdras asociācijas viedoklis: Tikai sadarbojoties, zinātnē un tautsaimniecībā var sasniegt ievērojamus rezultātus

Viens no LIFE REstore sadarbības partneriem – Latvijas Kūdras asociācija – LIFE REstore rezultātus varēs izmantot praktiski – sniedzot rekomendācijas saviem biedriem, kas nodrošinās kūdras pārstrādes uzņēmumiem Latvijā, kam normalizācijas akts noteikta prasība veikt reaktivāciju pēc kūdras izstrādes pārtraukšanas. Rekomendācijas ļaus izvēlēties piemērotāko reaktivācijas veidu atkarībā no kūdrāja stāvokļa, gūstot ekonomiskus ieguvumus, nekārtējot apkārtējai viedēi.

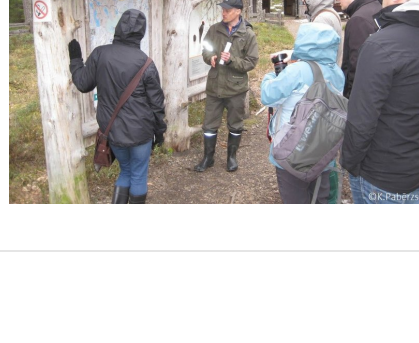
[Lasīt vairāk](#)

Pieredzes apmaiņas vizītes

Notikušas vairākas projekta ekspertu pieredzes apmaiņas vizītes, kas devušas nozīmīgu pienesumu LIFE REstore īstenošanā.

Lielbritānijā LIFE REstore piedalījās LIFE projekta "Cumbria Boju" organizācijā konferencē par izstrādātu kūdrāju atjaunošanu un aizsardzību, un apmeklēja teritorijas, kurās veikta hidroloģiskā līmeņa atjaunošana un regulēšana, kā arī izmantotas dažādas metodes un materiāli aizsprostu būvniecībā.

[Lasīt vairāk](#)

Lietuvā projekta komanda piedalījās starptautiskā konferencē "Harvested and damaged peatlands: prospects of restoration and conservation", prezentējot ārvalstu kolēģiem LIFE REstore projektu, kā arī iepazīstot Lietuvas pieredzi kūdrāju renaturalizācijā un izmantot reaktivācijas scenārijus, tai skaitā hidroloģiskā līmeņa regulēšanu.

[Lasīt vairāk](#)

Somijā projekta eksperti pieredzes apmaiņas semināros Somijas Dabas resursu institūta, kas atrodas Oulu universitātē, un Somijas Meteoroloģijas institūta Helsinkos papildināja zināšanas par SEG datu analīzi un emisiju modelēšanu, kā arī apmeklēja vairākus renaturalizētus kūdrājus divu Somijas nacionālo parku teritorijā, kur īpašnieki ar dažādiem pieeju purva hidroloģiskā režīma regulēšanā, kas veicina dabiskās purva ekosistēmas atjaunošanu.

[Lasīt vairāk](#)

Kalendārs

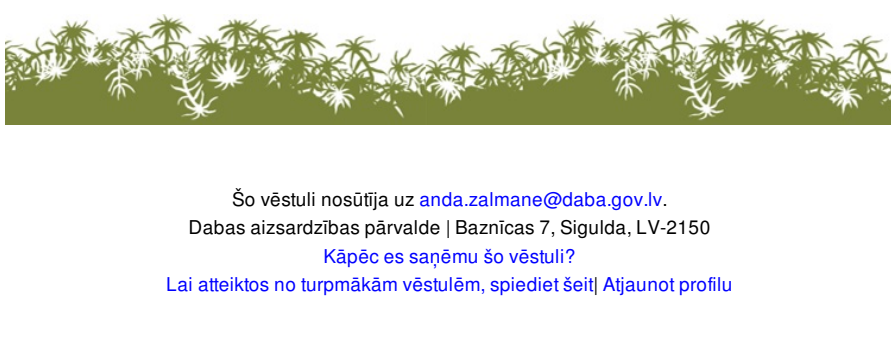
2017. gada 20. oktobris LIFE REstore tiks pārstāvēts zinātniskajā konferencē "Kēmeru Nacionālā parka pirmie 20"

2017. gada 23. novembris LIFE REstore ar stenda referātu piedalīsies konferencē "Rūznas Nacionālajam parkam – 10"

2017. gada 30. novembris LIFE REstore tiks pārstāvēts zinātniskajā konferencē "Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātam – 20"

Sadarbības partneri

LIFE REstore projekta realizācijā būtiska nozīme ir ciešajai sadarbībai starp kūdras ieguves nozari, ko pārstāvēja Latvijas Kūdras asociācija, un dabas zinātni, ko pārstāvēja Dabas aizsardzības pārvalde, Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" un biedrība "Baltijas krasti".

[Lasīt vairāk](#)

Projekta pamatinformācija

- **Īstenošanas laiks:** 2015. gada 1. septembris – 2019. gada 30. augusts
- **Kopējais finansējums:** 1 629 318 EUR
- **Eiropas Savienības LIFE programmas līdzfinansējums:** 1 096 990 EUR
- **Nacionālais līdzfinansējums, ko nodrošina Latvijas Vides aizsardzības fonda administrācija:** 554 288 EUR
- **Projekta partneru līdzfinansējums:** 177 040 EUR
- **Web:** restore.daba.gov.lv

Seko mums: [f](#) [t](#) [i](#)

Materiāls sagatavots un izdots Eiropas Savienības LIFE programmas klimata pasākumu apakšprogrammas finansētā klimata pārmaiņu mazināšanas prioritārās jomas projekta "Degradēto kūdrāju atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā" (LIFE REstore, LIFE14-CC/ML/0011103) ietvaros.

Šis materiāls satur tikai projekta LIFE REstore īstenošanai redzējumu, Eiropas Komisijas Mazo un vidējo uzņēmumu izstrādātājam nav atbildīga par šīs ziņojuma informācijas iespējamo izmaiņām.

Šo vēstuli nosūtīja uz anda.zalmane@daba.gov.lv.
Dabas aizsardzības pārvalde | Balznicas 7, Sigulda, LV-2150
Kāpēc es saņemu šo vēstuli?
Lai atteiktos no turpmākām vēstulēm, spiediet šeit! [Aijaunot profilu](#)

